

Blaž Mesec

»DAN NA PSIHIATRIJI«: PRIMER KVALITATIVNE ANALIZE

Psiholog dr. Blaž Mesec je docent za metodologijo na Visoki šoli za socialno delo Univerze v Ljubljani.

Avtor opisuje tehniko kvalitativne analize na osnovi dnevnikega zapisa prostovoljke na ženskem oddelku psihiatrične klinike. Kratki opredelitvi kvalitativne analize sledi opis postopka, ki se začne s transkripcijo izvirnega gradiva, temu pa sledijo: razčlenitev besedila na teme, poimenovanje tem z izrazi iz vsakdanjega jezika, zastavitev vprašanj in problemsko poimenovanje tem, kodiranje (indeksiranje), definiranje pojmov, ki smo jih pripisali kot kode, izbor ključnih pojmov, vzpostavitev odnosov med pojmi, prikaz odnosov med pojmi z diagramom in formuliranje poskusne teorije. Kvalitativna analiza se izkaže kot presenetljivo privlačen in ploden postopek ustvarjanja teorij, ki so praktično relevantne in jih je mogoče preverjati na kvalitativen način.

Vida Miloševič

SUPERVIZIJA — METODA ZA PROFESIONALCE

Dipl. soc. del. Vida Miloševič je višja predavateljica na Visoki šoli za socialno delo Univerze v Ljubljani; specializacijo iz supervizije je opravila na Visoki šoli Nijmegen (Nizozemska).

Avtorica predstavi razvoj supervizije in njen pomen za socialne delavce in druge strokovnjake, ki prihajajo pri delu v tesne stike z ljudmi v različnih življenjskih stiskah. Cilji supervizije — učenje s pomočjo izkušnje, podpiranje in usmerjanje pri delu — pomagajo zlasti samim profesionalcem, posredno pa tudi uporabnikom, saj zagotavljajo kvalitetnejše strokovno delo. Opisani so pogoji za dobro supervizijo: povezava med učenjem in delom, usposobljen supervizor, varno vzdušje, primeren prostor in dogovorjen institucionalni okvir. Avtorica predstavi supervizijo kot sistematičen in kontinuiran proces, ki ima faze, na koncu pa opiše, kako poteka supervizijski sestanek in kakšno dokumentacijo je treba voditi pri supervizijskem delu.

Alenka Kobolt

SKUPINSKA SUPERVIZIJA IN SUPERVIZIJA DELOVNE SKUPINE OZIROMA TIMA

Dipl. psih. dr. Alenka Kobolt je docentka na Pedagoški fakulteti Univerze v Ljubljani, oddelek za socialno pedagogiko, in predsednica slovenske sekcije za izvednoudružinsko vzgojo Mednarodne zveze vzgojnih skupnosti (FICE).

Supervizija je opredeljena po eni strani kot posebna didaktična in suportivna metoda in po drugi strani kot proces refleksije o tem, kako poteka poklicno delo z ljudmi in kako ga doživlja delavec. Avtorica opiše značilnosti skupinske in timske supervizije, kaj imata skupnega in v čem sta različni. Zanima jo, kaj lahko supervizija ponudi udeležencem in kje so njene omejitve.

Doris Erzar

VSEBINA IN RAZVOJ SUPERVIZIJE

Soc. del. in prof. pedag. Doris Erzar je koordinatorka tima za zakonsko in družinsko svetovanje na Centru za socialno delo Kranj; specializacijo iz supervizije je opravila na Visoki šoli Nijmegen (Nizozemska).

Avtorica osvetli supervizijo kot suportivno metodo za potrebe strokovnih delavcev na centrih za socialno delo in v drugih ustanovah socialnega varstva. Na centrih za socialno delo poteka že nekaj let. Nastala je iz potreb strokovnih delavcev, zlasti za področje družine, partnerstva, starševstva in preventive. Supervizija ponuja tudi možnost osebne rasti in razbremenitve strokovnih delavcev pri delu. V supervizijski skupini dobi strokovni delavec prostor za izmenjavo izkušenj in za osebno učenje; razgovor v majhni skupini povezuje učenje, delo in življenjske izkušnje. V supervizijskem odnosu se učimo bolj neobremenjeno razmišljati o dogodkih pri delu z ljudmi. Učimo se povezovati prejšnje delovne izkušnje in znanja v nove rešitve.

Marta Vodeb Bonač

SUPERVIZIJA V PRAKSI ŠTUDENTOV I. LETNIKA VISOKE ŠOLE ZA SOCIALNO DELO — OPIS MODELA

Marta Vodeb Bonač je socialna delavka v Svetovalnem centru za otroke, mladostnike in starše v Ljubljani; specializacijo iz supervizije je opravila na Visoki šoli Nijmegen (Nizozemska).

Avtorica opiše cilje in vsebinski in organizacijski kontekst supervizije, načine dela in predvidene izboljšave. Supervizor ni oseba, ki vse ve in posreduje znanje (implicitno) nevednim, temveč podpira in spodbuja supervizanta v procesu njegovega lastnega učenja. Na tem temelji supervizija praktičnega dela študentov Visoke šole za socialno delo v Ljubljani. Supervizija omogoča študentom, ki med praktičnim usposabljanjem obiskujejo otroke v njihovih družinah, da se učijo s pomočjo reflektiranja lastne praktične izkušnje.

Henk Hanekamp

INTERVIZIJA

Dipl. psih. dr. Henk Hanekamp je psihoterapevt in profesor za supervizijo na Visoki šoli Nijmegen (Nizozemska).

Intervizija je oblika skupinske supervizije, v kateri ni posebnega supervizorja, pač pa poteka med kolegi, tako da supervizorsko delo opravi zdaj ta, zdaj oni. Avtor razčleni pogoje in pravila igre, ki so potrebna za učinkovit potek intervizije. Nazorno opiše oblikovanje intervizijske skupine, njene cilje, vsebino in potek tega specifičnega načina učenja za strokovno delo. Velik poudarek je na refleksiji, ki omogoča uporabo lastnih izkušenj pri učenju. Opisane so že ustaljene tehnike dela v interviziji, in sicer tehnika incidenta, tehnika identifikacije, tehnika usmerjene interakcije, svetovanje, tehnika reševanja problema in analize zgodbe. Nazadnje so v obliki vprašanj navedeni poudarki, ki so posebej pomembni pri delu v intervizijski skupini.

Jože Ramovš

OD POUKA PREK MENTORSTVA DO SUPERVIZIJE

Antropolog dr. Jože Ramovš je docent na Visoki šoli za socialno delo Univerze v Ljubljani in raziskovalec na Inštitutu za varovanje zdravja in Inštitutu Antona Trstenjaka v Ljubljani.

Avtor prikaže usposabljanje voditeljev skupin starih za samopomoč v Sloveniji, ki ga organizira Združenje za socialno gerontologijo in gerontagogiko v sodelovanju z Inštitutom Antona Trstenjaka. V prvem delu pojasni projekt teh skupin. Da so se v sedmih letih od svojega začetka razširile na 36 krajev in jih je danes že okrog 120, je pripisati po eni strani aktualni potrebi (osamljenosti in bivanjski praznoti starih), po drugi pa dodelanemu sistemu stalnega usposabljanja prostovoljnih voditeljev, ki obsega naprej teoretični in praktični pouk, nato mentorstvo pri uvajanju v samostojno delo in končno supervizijsko pomoč pri samostojnem vodenju skupin in širjenju lokalne mreže takih skupin.

Srečo Dragoš

ETIKA V SOCIALNEM VARSTVU ALI SOCIALNOVARSTVENA ETIKA?

Sociolog mag. Srečo Dragoš je asistent za sociologijo na Visoki šoli za socialno delo Univerze v Ljubljani.

Vprašanje iz naslova se nanaša na projekt komisije za etiko pri Socialni zbornici Slovenije. Avtor opozarja na razliko med etiko na področju socialnega varstva, tj., poklicno etiko profilov, zaposlenih na tem področju, in nekakšno novo, socialnovarstveno etiko, češ, da je za socialno varstvo potreben poseben etični kodeks. S tem bi lahko vnesli nepotrebno zmedo o razmerju z obstoječimi poklicnimi kodeksi, hkrati pa bi postavili avtonomnost teh poklicov pod vprašaj. Namesto tega se avtor zavzema za izdelavo konkretnjših načel za delo na posameznih področjih, ki bi temeljila zlasti na strokovnih spoznanjih, ne pa na etičnih zahtevah, ki bi ponavljale obstoječe poklicne kodekse.

Vida Milošević

USPOSABLJANJE SUPERVIZORJEV ZA PODROČJE SOCIALNEGA VARSTVA V SLOVENIJI — PREDLOG MODELA

Dipl. soc. del. Vida Milošević je višja predavateljica na Visoki šoli za socialno delo Univerze v Ljubljani; specializacijo iz supervizije je opravila na Visoki šoli Nijmegen (Nizozemska).

V članku so razčlenjeni pogoji za razvoj supervizijske mreže na področju socialnega dela v Sloveniji. Po oceni avtorice je treba zagotoviti supervizijo za približno 600 socialnih in drugih strokovnih delavcev s tega področja iz različnih regij v Sloveniji. Avtorica predlaga uporabo nizozemskega modela skupinske supervizije. Redno supervizijo bi najhitreje vzpostavili tako, da se naslonimo na obstoječi model supervizije pri delu z družino. Strokovnjaki, ki so si z delom v didaktičnih in supervizijskih skupinah pridobili supervizijske izkušnje, bodo lahko tudi ključne osebe pri razvijanju supervizijske mreže in pri izvajanju specialističnega študija supervizije, ki ga pripravlja Visoka šola za socialno delo. Predložena sta osnutek programa in dinamika usposabljanja supervizorjev v okviru šole.